

ETLİK VETERİNER KONTROL VE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

1976 YILI ÇALIŞMALARI

Dr. Yakup HAMZAÇEBİ

Enstitü Müdürü

Enstitümüz, çok sıkışık durumda olan lâboratuvarlarının büyük bir kısmı 1976 yılında hizmete açılan yeni binaya taşınmasıyla rantabil bir çalışma düzeyine girmiş bulunmaktadır. Lâboratuvarların donatımı, alet, malzeme ve kimyevi madde gibi ihtiyaçlarının büyük bir bölümü karşılanmıştır. Biyokimya ve mikoloji lâboratuvarları kurularak mevcut lâboratuvar sayısı 30'a ulaştı. (Bak, Enstitü Yerleşme Şeması).

Enstitünün acil ihtiyaçlarından biri ve en mühimi olan, 3 saniyede devreye giren 150 KW.'lık otomatik jeneratör devreye sokulmuş bulunmaktadır.

Enstitümüzü halka tanıtmak amacıyla, Etlik Lisesi durağına, ana giriş kapısına ve ana binanın ön cephesine ışıklı isim levhaları taktırılmıştır.

Yeni konferans salonu noksanları tamamlanarak hizmete sokuldu. Eski Konferans Salonunun, 12 kişilik bir lisan lâboratuvarı haline getirilmesine başlandı ve 1977 yılında faaliyete geçirilecektir. Yeni binanın alt katındaki büyük salon halk eğitimi için hazırlandı ve yeni yılda hizmete girecektir. Enstitümüze ayrıca 20 yataklı bir misafirhane yapılmış ve hizmete sunulmuştur.

Lâboratuvarların rutin ve araştırma çalışmalarında kullanılmak üzere mevcut deneme hayvan barınaklarının onarımı, eski binalardan bir kısmının tadilatla hayvan meskeni haline getirilmeleri

ve yenilerinin yapılması suretiyle sayılarının ihtiyacı karşılar duruma sokulması için başlatılan faaliyetler sürdürülmektedir.

Enstitü ambarlarının tanzimi ele alındı. Sahada ve bir kısım binalarda bulunan alet, malzeme elden geçirilerek gerekli olanları ayrılıp yeni depolara alınacak, lüzumlu olupta ihtiyaç fazlası durumda olanlar diğer enstitü ve bölge lâboratuvarlarına gönderilmek üzere gerekli girişimlerde bulunulacak, işe yaramayanlar tesbit edilerek satışları yapılacaktır.

Enstitü sahasının vaziyet plânı yıl içerisinde bir anlaşmayla Bayındırlık Bakanlığı'na yaptırıldı. Bu plâna göre üç çocuk bahçesi, bir basket ve voleybol sahası, spor odası, otopark, yeni ana giriş danışma binası, bahçe tanzimi, yolların yapılması ve ağaçlandırma gibi durumlar modern anlayışa uygun olarak tesbit edilmiştir.

Yıl içerisinde Enstitü sahasının bir bölümünde 2.400 çeşitli fidan temin edilerek dikilmiştir. Sahanın büyük kesimi kayalık ve engebeli olması nedeniyle daha önce yapılan ağaç dikimi çalışmaları semerelerini verememiştir. Bu nedenle Ankara Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü ile de yapılan anlaşma gereğince inşaat sahalarından kamyonlarla toprak temin edilerek Enstitü ön ve arka cephelerindeki çukurlar kısmen doldurulmuştur. Yol düzenlemeleri için halen günde 40 bordor taşı yapılmaktadır. Bu çalışmalara 1977 yılında da devam edilecektir.

Eskiden kömür deposu olarak kullanılan çukur 30 ton benzin 10 ton mazot alacak şekilde 40 tonluk depo ve pompa tesisleri yaptırılarak faaliyete geçirildi.

Enstitü içme suyu çeşmesi ve kaynağı onarılarak, kullanılabilir hale getirildi. Lâboratuvarlarda ve sahada kullanma su ihtiyacını karşılamak amacıyla Ankara Belediyesi Sular İdaresi Genel Müdürlüğüyle yapılan temaslar olumlu yöndedir. Açık havuzun üstü kapatılarak su deposu olarak kullanılmağa başlandı. Çiçek serası, kalorifer, su bağlantısı ve diğer noksanları tamamlanarak daha verimli hale getirildi.

2.600.000 liralık yatırımla 1977 ve 1978 yıllarında yakma fırını ve otopsi salonu, saha tanzimi gibi işler keşfe bağlanarak Bakanlığa sunulmuştur.

Virusi abortuslar lâboratuvarında Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu desteği ile koyunların Vibriosisine karşı inaktif bir aşı geliştirilmiş olup yakında uygulamaya verilecektir.

Marek Aşısının Türkiye'de yapılması için Hükümetimizle Federal Alman Hükümeti arasında yapılan anlaşma gereğince bir Alman uzman iki yıllık süre için Enstitümüz Tavuk Hastalıkları Lâboratuvarında çalışmak üzere 1976 yılında göreve başlamış ve çalışmaları Enstitümüz uzmanlarıyla birlikte sürdürmektedir.

Kıbrıs Türk Federal Devletine tavuk aşıları ihracına başlanılmış, diğer taraftan Suriye'ye de bu aşıların satılması yolundaki temaslar olumlu yönde gelişmektedir.

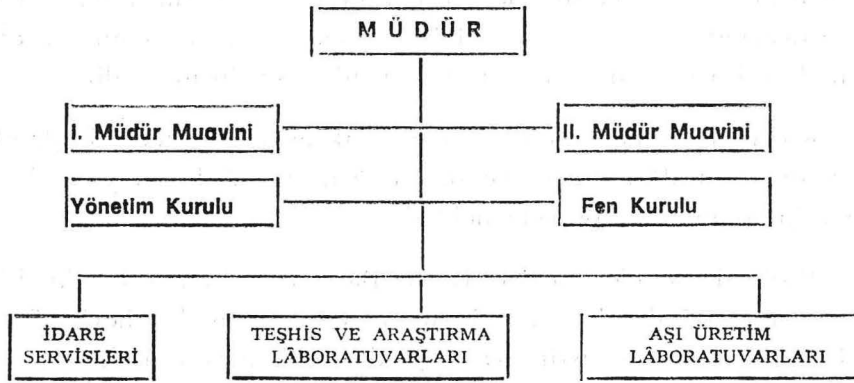
1976 yılı içinde, Suriye Tarım Bakanı ve beraberindeki bir hey'et ayrıca Federal Alman Tarım Bakanlığında bir hey'et Enstitümüzü ziyaret etmiştir. Karşılığında Türk heyetleri de adı geçen ülkeleri ziyaret ederek işbirliğinin geliştirilmesi yönünde olumlu temaslar yapmışlardır.

Enstitümüzün, «Etlik Veteriner Bakteriyoloji Enstitüsü Dergisi», Araştırma Konseyi kararıyla yeniden faaliyete geçirilmiş ve 18 Enstitü ve Bölge Lâboratuvarının bilimsel çalışmalarının dergide yayınlanması kararlaştırılmıştır.

Enstitü lâboratuvarlarının 1973 - 1975 yıllarına ait faaliyetleri üretilen aşı ve biyolojik maddeler Cetvel I de; marazi madde muayene sonuçları Cetvel II de ve lâboratuvarların rutin ve araştırma çalışmalarında kullanılan deney hayvanları Cetvel III de özetlenmiştir.

ETLİK VETERİNER KONTROL VE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

YERLEŞME ŞEMASI

Sekreterlik	1 — Bakteriyolojik Teşhis Lâboratuvarı	1 — Anthrax Lâboratuvarı
İdari İşler	2 — Serolojik Lâboratuvarı	2 — Tüberkülin ve Mallein Lâboratuvarı
Muhasebe	3 — Kuduz Teşhis Lâboratuvarı	3 — Koyun Çiçek Lâboratuvarı
Kütüphane	4 — Yetiştirme Hastalıkları Lâboratuvarı	4 — Kuduz Aşısı Lâboratuvarı
Ambar	5 — Tüberküloz ve Paratüberküloz Lâboratuvarı	5 — Tavuk Hastalıkları Aşısı Lâboratuvarı
Atölyeler	6 — Tavuk Hastalıkları Lâboratuvarı	6 — Leptospira Aşısı Lâboratuvarı
	7 — Araştırma (Sığır Hastalıkları) Lâboratuvarı	
	8 — Helminotoloji Lâboratuvarı	
	9 — Arthropodoloji Lâboratuvarı	
	10 — Protozooloji Lâboratuvarı	
	11 — Leptospira Lâboratuvarı	
	12 — Virusi Abortuslar Lâboratuvarı	
	13 — Doku Kültürü Lâboratuvarı	
	14 — Gıda Kimyevi Analizler Lâboratuvarı	
	15 — Gıda Bakteriyolojisi Lâboratuvarı	
	16 — Gıda Endüstriyel Mikrobiyoloji Lâboratuvarı	
	17 — Gıda Histoloji ve Seroloji Lâboratuvarı	
	18 — Merkez Doping Analiz Lâboratuvarı	
	19 — Farmokoloji ve Toksikoloji Lâboratuvarı	
	20 — Farmokoloji ve Toksikoloji Lâboratuvarı	
	22 — Kan Grupları ve Genetiği Lâboratuvarı	
	21 — Patoloji Lâboratuvarı	
	23 — Biyokimya Lâboratuvarı	
	24 — Mikoloji Lâboratuvarı	

C E T V E L : I
ETLİK VETERİNER KONTROL VE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ VE VETERİNER BAKTERİYOLOJİ VE
SEROLOJİ ENSTİTÜSÜNDE 1973 - 1975 YILLARI ARASINDA ÜRETİLEN VE SEVK EDİLEN AŞI
VE BİYOLOJİK MADDELER (DOZ OLARAK)

MADDENİN ADI	ÜRETİLEN			SEVK EDİLEN		
	1973	1974	1975	1973	1974	1975
Anthrax aşısı	5.907.200	6.361.100	5.450.600	6.264.200	5.915.300	6.236.900
Koyun çiçek aşısı	5.255.200	6.003.200	6.418.400	5.287.600	6.060.800	6.680.000
Kuduz aşısı (Semple)	35.150	35.291	37.914	35.556	38.032	31.476
Kuduz aşısı (Kelev)	41.107	40.450	40.753	37.234	41.191	42.243
Kısrak Virüsü Abortus aşısı	3.200	—	—	660	175	120
Paratüberküloz aşısı	187	225	256	187	225	256
Newcastle adele aşısı	11.680.000	5.205.000	9.150.000	8.745.350	8.644.300	9.974.600
Newcastle içme suyu aşısı	5.340.000	5.400.000	5.900.000	4.904.700	5.640.900	6.585.600
Newcastle içme suyu aşısı	340.000	801.000	660.000	327.400	680.350	389.750
Tavuk difteri çiçek aşısı	57.000	157.000	650.000	242.300	20.200	134.900
Güvercin çiçek aşısı	—	—	200.000	20.000	194.800	129.300
C.R.D. (Mycoplasmosis) antijeni	—	—	7.500	300	400	1.600
PPD Mammalian tüberkülin	—	—	—	15.290	17.695	30.730
PPD Avian tüberkülin	—	—	—	15.170	17.280	30.670
PPD Johnin	130.000	—	—	5.960	6.430	9.620
Old tüberkülin	22.000	75.600	360	25.080	27.960	22.735
İntradermik Mallein	—	—	—	49.570	40.010	153.820
İntradermo palpebral mallein	—	—	5.000	1.480	745	34.240
Tablet Mallein	9.600	—	—	6.160	1.910	1.100
Sodyum Selenit Solüsyonu	474.000	895.000	231.500	474.000	895.000	228.500
Sidrasül Solüsyonu	767.000	611.500	629.250	767.000	611.500	612.250
T O P L A M	30.061.644	25.585.366	29.381.533	27.225.197	28.855.203	31.330.410

Enstitü Çalışmaları

C E T V E L : II

ETLİK VETERİNER KONTROL VE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ VE VETERİNER BAKTERİYOLOJİ VE
 SEROLOJİ ENSTİTÜSÜ LÂBORATUVARLARINDA 1973-1975 YILLARI ARASINDA MUAYENE
 EDİLEN MATERYAL

LÂBORATUVARIN ADI	M U A Y E N E Ş E K L İ	M U A Y E N E S A Y I S I		
		1973	1974	1975
Teşhis	Bakteriyolojik, serolojik	467	607	549
Yetiştirme	» »	3.491	3.961	5.948
Leptospira	» »	177	762	561
Parazitoloji	Parazitolojik	664	342	326
Gıda Kontrolü	GıdaGıda (Bakteriyolojik, serolojik, kimya)	517	588	202
Seroloji	Serolojik	1.758	1.396	1.498
Tavuk Hastalıkları	Bakteriyolojik, serolojik	918	886	651
Tüberküloz ve paratüberküloz	» »	101	195	2.607
Virusi Abortus	» »	906	947	1.104
Kuduz	» »	321	259	216
Doping	İdrar, salya ve terde analiz	711	546	399
Doku kültürü	Doku kültürü hazırlanması ve serolojik	118	889	43
Araştırma	Sığır vebası ve aşı kontrolü ve serolojik	3	72	—
Toksikoloji	Toksikolojik analiz	70	119	103
Patoloji	Histopatolojik muayene	204	185	169
T O P L A M		10.426	11.755	14.376

C E T V E L : III

ETLİK VETERİNER KONTROL VE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ VE VETERİNER BAKTERİYOLOJİ VE SEROLOJİ ENSTİTÜSÜNDE 1973 - 1975 YILLARI ARASINDA AŞI ÜRETİMİ VE ORJİNAL ARAŞTIRMALAR ESNASINDA SARFEDİLEN MUHTELİF CİNS DENEY HAYVANLARI

Yılı	Fare	Tavşan	Kobay	Hamster	Koyun	Keçi	Dana	Piliç veya Tavuk	Yumurta
1973	2178	73	388	340	212	853	12	487	56.217
1974	2516	97	386	282	279	614	7	237	39.026
1975	1395	105	430	249	189	740	—	78	51.959

ETLİK VETERİNER KONTROL VE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
1976 - 1977 YILI ARAŞTIRMALARI

Dr. Yakup HAMZAÇEBİ
Enstitü Müdürü

Yurdumuzda kurulmuş ve kurulmakta olan Üniversiteler, Araştırma kuruluş ve müesseseleriyle yapılan araştırmalar çok büyük rakamlarla ifade edilebilirse de tam anlamıyla milletin arzuladığı bir düzeye henüz ulaşamamıştır. Araştırma yalnızca çeşitli bilim dallarında yeni buluşlar anlamına gelmez. Buluşların yanısıra memleketimizin doğal ve canlı varlıkları üzerinde esaslı bilgi verecek ve bunu bilimin objektivitesi ile karşılaştırıp yaşadığımız ülkeyi her yönü ile gözlerimizin önüne sererek, vatanımızın bilimsel haritasını çizebilecek bir araştırma anlayışının gelişmesini ve bunun bir an önce geniş çapta uygulamaya geçmesini de görmek istiyoruz. Araştırma herşeyden önce bir plân ve metod meselesidir. Sorunun çözümüne nereden başlayacağımızı ve nereye kadar götürüp halkımızın yararına sunabileceğimizi plânsız ve methodsuz önceden kestirmek mümkün değildir. Veya gerçekçi olamaz. Araştırmada ileri götürülen her çalışma ile bizden sonraki araştırmacılara olanak hazırladığımızı unutmamalıyız. Diğer taraftan nüfusumuzun % 80 i üretici bunun yarısından fazlası da henüz çağımız koşullarına uygun çalışma hızını izlemekten yoksun bulunduğundan, araştırma sonuçlarının memleket gerçeklerine en uygun biçimde uygulamaya verilmesi ve değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bugün ileri ülkelerde gördüğümüz ve her gün bir yenisini duyduğumuz buluşlar halkın yararı için yapılmış araştırmalardan doğmuş olup, uygulaması o ülkelere büyük bir ilerleme olanağı sağla-

mıştır. Memleket sorunlarının çözümü, çeşitli bilim konularında devletin üniversiteleriyle ve diğer araştırma kuruluş ve müesseseleriyle işbirliği halinde sürekli ve plânlı araştırma yoluna girmekle mümkün olacaktır.

Enstitüdeki araştırmalarımızı bu anlayış içinde düzenlemiş ve 1976-1977 çalışma dönemi için, lâboratuvarlarımız 17 adet proje hazırlayarak TÜBİTAK'a iletilmek üzere Bakanlığa sunulmuştur. Bunlardan onaylananlar yıl içinde yürürlüğe konulmuş geri kalanlar da 1977 yılı içerisinde yürürlüğe konulacaktır. Bu projeler aşağıda gösterilmiştir.

- 1 — Tavukların Leucosis Complex ile Marek hastalıklarını birbirinden ayırt edilmesi, sahadaki yaygınlıklarını araştırılması ve Marek hastalığına karşı aşı hazırlanması.
- 2 — Orta Anadolu akkaraman koyunlarının kalsiyum ve fosfor seviyeleri ve bunların atıklarla münasebeti.
- 3 — Tavukların solunum yolları hastalıklarından CRD infeksiyöz bronşit, infeksiyöz laringotraheit hastalıklarının serolojik, virolojik, histo - pat. teşhisi.
- 4 — Kış kenesi : (Ornithodoros lahorensis) larvalarının akarisitlere karşı hassasiyet testleri.
- 5 — Koyunların enzootik abortusuna (virusi abortus) karşı bir aşı geliştirme çalışmaları.
- 6 — Borrel metodu ile üretilen koyun çiçek virusunun koyunlarda ve doku kültüründe mukayeseli titrasyon testlerinin saptanması.
- 7 — Agarjel difizyon testi ile anthrax'a karşı bağışık antikorların titrelerinin tesbiti.
- 8 — Ankara Bölgesindeki sığırlarda Chlamydial organizmalardan oluşan hastalıklar üzerinde etkenin doku kültüründe izolasyonu metodu ile çalışmalar.
- 9 — Tulum peyniri imâlinde kullanılan derilerin (tulumların) hijyenik kaliteleri üzerinde araştırmalar.

- 10 — Tereyađ starteri hazırlanması üzerinde araştırmalar.
- 11 — Atlarda kan grubu ve biyořimik polimorfizm.
1 — Bunların secere kontrollarındaki önemi.
- 12 — Sığırlarda dermatofitoses'lere neden olan suporfisial mantar etkenlerinin izolasyon identifikasyonu ve epide-miyolojisi üzerinde araştırmalar.
- 13 — Çankırı-Devres yöresinde Fasciolasis epidemiyolojisi ve ekolojisi.
- 14 — Trakya, Orta Anadolu ve Kars yörelerinde imâl edilen kařar peynirlerinin kimyasal bileřimleri üzerinde muka-yeseli araştırmalar.
- 15 — Bazı Amphetamin maddelerinin at idrarında aranması.
- 16 — Kelev kuduz aşısının tek ve çift tırnaklı hayvanlarında Semple kuduz aşısı ile karşılaştırılmalı bağışıklık dene-melerinin yapılması.
- 17 — Leptospira grippo - thyphosa'ya karşı inaktif aşının keçi ve danalarda bağışıklık denemeleri. (Bakanlık Araştır-ması)